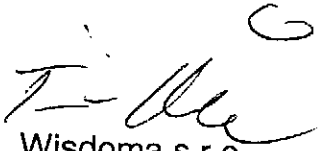

ODBORNÉ STANOVISKO

ve věci výkladu zákona o místním referendu a na to navazujícího doporučeného postupu, pokud se týká místního referenda na území Městské části – Praha Velká Chuchle v r. 2009

Objednatel:

Úřad Městské části Praha – Velká Chuchle
U Skály 262/2
159 00 Praha – Velká Chuchle
zastoupen tajemnicí Jiřinou Hanlovou

Zhotovitel:

Mgr. Tomáš Říčka, Wisdoma s.r.o.
právník, vysokoškolský učitel, spoluautor komentáře k zákonu o místním referendu

V Praze dne 24.08.2009

Z a d á n í:

1. Jaký dopad může mít podání trestního oznámení na neznámého pachatele pro podezření ze zfalšování podpisů některých z oprávněných osob na podpisové listině návrhu přípravného výboru na vyhlášení místního referenda na další projednávání tohoto návrhu přípravného výboru zastupitelstvem městské části?
2. Není otázka navrhovaná přípravným výborem k rozhodnutí v místním referendu (cit.: „Souhlasíte s tím, aby městská část Praha – Velká Chuchle podnikla v samostatné působnosti kroky zamezující realizaci přemostění přes železniční trať do doby, než nezávislá studie - zpracovaná dle Zadání uvedeného v příloze č. 5 Usnesení zastupitelstva č. 3/2009 - nade vší pochybnost prokáže, že přemostění je pro Velkou Chuchli nezbytně nutné a jeho realizací nedojde k nárůstu dopravy ve Velké a Malé Chuchli ani k negativním dopadům na jejich životní prostředí?“) v rozporu s právními předpisy, příp. nemůže být rozhodnutí v místním referendu o takto položené otázce v rozporu s právními předpisy, a pokud ano, v čí kompetenci je to posoudit?

S t a n o v i s k o:

1. **Podání trestního oznámení samo nemá obecně na další projednávání návrhu přípravného výboru na vyhlášení místního referenda žádný vliv, neboť trestní oznámení je pouze podnětem k tomu, aby orgány činné v trestním řízení zahájily na základě skutečností a argumentů v něm obsažených úkony trestního řízení, event. též trestního stíhání.**

Protože však orgány činné v trestním řízení mohou mít spáchání trestného činu v souvislosti s přípravami a pořádáním místního referenda hodnověrně za prokázané teprve na základě provedeného prověřování a vyšetřování, znamená to, že **přípravný výbor i jiné osoby na místním referendu zúčastněné mohou** – a to tím spíše, pokud již byly údajně zfalšované podpisy z podpisové listiny návrhu přípravného výboru k výtce úřadu městské části odstraněny a nahrazeny jinými, tj. je-li již návrh přípravného výboru v tomto ohledu prostý vad – **činit další úkony směřující k vyhlášení a uskutečnění místního referenda třeba i souběžně s tím, že orgány činné v trestním řízení spáchání uvedeného skutku prověřují a vyšetřují.**

Takový závěr je na místě proto, že tu absentuje souvislost mezi jednáním pachatele (pachatel učinil úkony směřující k ovlivnění vyhlášení místního referenda tím, že na podpisovou listinu návrhu přípravného výboru umístil zfalšované podpisy) a projednáváním návrhu přípravného výboru na vyhlášení místního referenda s podpisovou listinou již bez zfalšovaných podpisů.

Nebude-li v souvislosti s přípravami a pořádáním místního referenda spáchán jiný trestný čin, směřovalo by v tomto konkrétním případě případné trestní stíhání pachatele k jeho potrestání za umístění zfalšovaných podpisů na podpisovou listinu návrhu přípravného výboru bez ohledu na další průběh příprav a konání místního referenda.

2. Otázka navržená přípravným výborem k rozhodnutí v místním referendu není v zásadě podle všeho v rozporu s právními předpisy a v rozporu s právními předpisy by tedy nebylo ani rozhodnutí o této otázce v místním referendu učiněné, to však platí jen za předpokladu, že území Malé Chuchle neleží mimo území městské části Praha – Velká Chuchle (tedy leží vně tohoto území), neboť jinak by navržená otázka mířila vně území obce, ačkoli je možno v místním referendu hlasovat jen o věcech náležejících do samostatné působnosti obce, nikoli dalších obcí.

Problémem je však především znění otázky, neboť navržená otázka je komplikovaná a vázaná na splnění několika vzájemně se podmiňujících či vylučujících podmínek, což vše je v rozporu se zásadou jednoznačného znění otázky nepřipouštějícího jiný než toliko jediný možný výklad.

Podmínkami podmiňujícími závazné konání či nekonání městské části tu jsou:

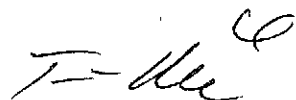
- nezávislá studie zpracovaná dle zadání uvedeného v příloze č. 5 usnesení zastupitelstva č. 3/2009, avšak nikoli ona samotná, nýbrž až
- nade vši pochybnost průkazné, tedy jakési vyšší kvalifikované, prokázání toho, co tato studie obsahuje, totiž že
- přemostění železniční trati je pro městskou část a) nezbytně nutné a (kumulativní vztah) b) jeho realizací nedojde k nárůstu dopravy ve Velké a Malé Chuchli (odporovací vztah) c) ani k negativním dopadům na životní prostředí těchto městských částí.

Je tedy na místě důvodně se domnívat, že o takovéto otázce by nemělo být v místním referendu hlasováno. Pokud by totiž došlo k vyhlášení referenda o uvedené otázce, není zcela jasné, jelikož v případě úspěchu referenda by jím orgány městské části byly vázány, jak by postupovaly, neboť ze zákona jsou výsledkem referenda vázány. Takový výsledek by byl zřejmě těžko vykonatelný. Vykonat lze totiž pouze určité právo a nikoliv povinnost(i) vázané na neurčité podmínky či jejich souhrn.

Obecní úřad by měl tedy zmocněnce přípravného výboru vyzvat, aby přípravný výbor otázku předloženou oprávněným osobám k hlasování v místním referendu upravil (avšak pod případnou novou otázkou bude třeba opět sbírat podpisy oprávněných osob), totiž aby její znění učinil jednoznačným, nejlépe bez odkazů na větší množství relativně neurčitých podmínek, a pokud přeci, tak aby tu byla jen podmínka jediná, nejlépe konkrétní časová (např. „Souhlasíte s tím, aby městská část Praha – Velká Chuchle podnikala soustavně v samostatné působnosti, nejdéle však do dne 31.12.2011, kroky zamezující realizaci přemostění přes železniční trať?“).

Jelikož zastupitelstvu obce může být k hlasování o tom, zda místní referendum k návrhu přípravného výboru vyhlásí, či nikoli, **předložen radou obce obecně jen bezvadný návrh přípravného výboru** (§ 12 odst. 4 ZoMR), je vhodné trvat na tom, že obsahuje-li návrh přípravného výboru výše uvedenou několikrátě podmíněnou a vůbec komplikovanou otázku, pak není bezvadný a nemůže být v místním referendu hlasován, tj. neměl by být zastupitelstvu městské části vůbec předkládán k rozhodnutí o tom, zda místní referendum vyhlásit, či nikoli. **Pokud by se tak přeci jen stalo, tj. došlo-li by v radě městské části k doporučení návrhu přípravného výboru zastupitelstvu městské části, mělo by zastupitelstvo městské části o návrhu přípravného výboru rozhodnout tak, že místní referendum nevyhlásí** (viz k tomu výše uvedené výhrady).

Jelikož tato otázka není výslovně právními předpisy upravena a není ani možné se v současné době opřít o použitelnou reprezentativní judikaturu, jedná se o právní názor autora.

Zhotovitel: Mgr. Tomáš Říčka